

PL

PL

PL

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 20.4.2011
KOM(2011) 224 wersja ostateczna

2011/0091 (NLE)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

**zmieniające rozporządzenie (WE) nr 521/2008 ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo
na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Podstawa i cele wniosku

Wspólne inicjatywy technologiczne (WIT) zostały wprowadzone w siódmym programie ramowym (7. PR)¹ na podstawie art. 187 TFUE (wcześniej art. 171 Traktatu WE) jako sposób ustanawiania partnerstw publiczno-prywatnych w dziedzinie badań na poziomie europejskim. WIT stanowią wyraz zdecydowanego zaangażowania UE na rzecz koordynacji działań badawczych, wzmocnienia europejskiej przestrzeni badawczej i realizacji założeń dotyczących konkurencyjności Europy.

Wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (wspólne przedsiębiorstwo FCH) zostało ustanowione rozporządzeniem Rady (WE) nr 521/2008 z dnia 30 maja 2008 r. Trzech członków: zrzeszenie branżowe (IG), zrzeszenie podmiotów badawczych (RG) i Komisja Europejska wspólnie finansują koszty administracyjne i operacyjne.

Warunkiem uczestnictwa przemysłu od samego początku było wnoszenie wkładu finansowego w koszty bieżące (dzielone z Komisją) w wysokości 50 % oraz zapewnienie, by wkład rzeczowy przemysłu w koszty operacyjne był co najmniej równoważny wkładowi finansowemu Komisji.

Od ustanowienia wspólnego przedsiębiorstwa FCH opublikowano trzy zaproszenia do składania wniosków: budżet pierwszego wyniósł 28,1 mln EUR, drugiego 73,1 mln EUR, a trzeciego 89,1 mln EUR. Wymóg wnoszenia przez przemysł równoważnego wkładu w koszty operacyjne oznacza, że przemysł musi również wspierać finansowo innych uczestników (w tym uczelnie wyższe, ośrodki badawcze, organy publiczne itd.) w odniesieniu do wszelkiego rodzaju działań (w tym badań podstawowych).

W rezultacie pierwszych dwóch zaproszeń do składania wniosków w ramach wspólnego przedsiębiorstwa FCH maksymalne poziomy finansowania muszą być systematycznie oceniane i zmniejszone w odniesieniu do wszystkich uczestników. W przypadku dwóch pierwszych zaproszeń wymóg dotyczący równoważności wkładu spowodował znaczną redukcję zwrotu kosztów bezpośrednich: dla dużych przedsiębiorstw z 50 do 33 % wkładu wspólnego przedsiębiorstwa FCH, a dla MŚP oraz ośrodków badawczych z 75 do 50 %.

Te poziomy finansowania są znacznie niższe niż w 7. PR (w tym w europejskiej inicjatywie na rzecz ekologicznych pojazdów elektrycznych) oraz w programach badawczo-rozwojowych w dziedzinie ogniw paliwowych i technologii wodorowych prowadzonych poza Europą. Niskie stopy finansowania oraz kryzys finansowy i gospodarczy, które mają wpływ na branże pracujące z tymi technologiami przyszłości, powodują, że obecny poziom uczestnictwa w działaniach wspólnego przedsiębiorstwa FCH jest niższy niż początkowo oczekiwano. Jeśli będziemy działać dalej na tych samych zasadach, należy spodziewać się ogólnego spadku zainteresowania zarówno ze strony przemysłu, jak i środowisk badawczych.

¹ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

Ponadto zachęca się do wnoszenia w projekty wkładów z publicznych zasobów krajowych i regionalnych i w kilku przypadkach takie wkłady są spodziewane. W obecnym rozporządzeniu nie zostało to jednak uwzględnione. W nowej wersji tekstu ustanowiono, że zasada równoważności w stosunku do wkładów UE powinna umożliwiać uwzględnienie nie tylko własnego wkładu przemysłu, lecz także wkładów pochodzących od innych podmiotów prawnych uczestniczących w działaniach.

Ze względu na to, że w przypadku powtarzającej się sytuacji, w której stopień równoważności wkładów jest niewystarczający, Komisja najpierw ocenia sytuację, a następnie podejmuje decyzję w sprawie odpowiednich środków, w art. 12 ust. 7 akapit drugi załącznika do rozporządzenia (WE) nr 521/2008 wyrażenie „Komisja zmniejsza...” zastąpiono wyrażeniem „Komisja może zmniejszyć...”.

Ponadto zrzeczenie branżowe i zrzeczenie podmiotów badawczych są zobowiązane do wnoszenia wkładu pieniężnego do budżetu wspólnego przedsiębiorstwa FCH na pokrycie kosztów bieżących „z góry, przed rozpoczęciem każdego roku budżetowego”. Natomiast umowa finansowa między Komisją a wspólnym przedsiębiorstwem FCH opracowana po ustanowieniu wspólnego przedsiębiorstwa FCH przewiduje, że Komisja dokonuje wpłat wyłącznie w ratach podczas roku budżetowego. Sprawiedliwe jest, by obydwu zrzeczeniom przysługiwały takie same warunki.

Obecnie poziom finansowania jest ustalany po każdej ocenie. By zwiększyć niezbędną przewidywalność dla beneficjentów, wprowadza się możliwość określenia minimalnego poziomu finansowania w odniesieniu do zaproszenia do składania wniosków.

Celem niniejszego wniosku jest dostosowanie przepisów do wyżej określonych warunków.

- **Kontekst ogólny**

Technologie ogniw paliwowych i technologie wodorowe (FCH) są obiecującymi i długofalowymi potencjalnymi rozwiązaniami w zakresie energii, które mogą być stosowane we wszystkich sektorach gospodarki. Ponadto oferują szereg różnorodnych korzyści w zakresie bezpieczeństwa energetycznego, transportu, ochrony środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami. Oczekuje się, że odegrają one ważną rolę w przekształcaniu UE w społeczeństwo wykorzystujące technologie niskoemisyjne oraz w realizacji celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o ponad 85 % do 2050 r.

Technologie FCH oferują użytkownikowi końcowemu różne typy zastosowań: (i) stacjonarne, np. w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, (ii) transportowe, np. w celu zasilania pojazdów, autobusów i pociągów oraz (iii) przenośne, np. w celu zasilania laptopów i telefonów komórkowych. W ciągu ostatnich lat w branży FCH osiągnięto znaczne postępy pod względem rozwoju technologii we wszystkich rodzajach zastosowań, w szczególności w zakresie poprawy wydajności i redukcji kosztów.

Na przykład w przypadku sektora transportu, będącego rynkiem charakteryzującym się znaczną widocznością tego, co dzieje się w tym sektorze i potencjałem redukcji emisji gazów cieplarnianych, z niedawno przeprowadzonego dogłębnego badania, w którym wykorzystano dane empiryczne dotyczące przedsiębiorstw, wynika, że pojazdy elektryczne wyposażone w ogniwa paliwowe (FCEV) i pojazdy elektryczne wyposażone w akumulatory (BEV) mają znaczny potencjał ograniczenia emisji CO₂ i emisji lokalnych. Obydwa rodzaje pojazdów staną się do 2025 r. (a przy odpowiednich ulgach lub zachętach podatkowych nawet wcześniej) ekonomicznie opłacalnymi i uzupełniającymi alternatywami dla pojazdów

konwencjonalnych wyposażonych w silniki spalinowe wewnętrznego spalania (ICE). W badaniu oszacowano również, że w ciągu następnego dziesięciolecia koszty związane z infrastrukturą dystrybucji i sprzedaży detalicznej wodoru wyniosą 5 % całkowitych kosztów pojazdów elektrycznych wyposażonych w ogniwa paliwowe (1 000 – 2000 EUR na samochód), co jest porównywalne z rozwojem infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych wyposażonych w akumulatory oraz pojazdów hybrydowych typu PHEV i uzasadnia budowę specjalnej infrastruktury wodorowej.

By umożliwić pełne wykorzystanie potencjału technologii FCH, w dalszym ciągu niezbędne jest ciągle i trwale wsparcie publiczne, wraz z towarzyszącymi mu środkami politycznymi, w celu przewycięcia pozostałych przeszkód technicznych, ekonomicznych i instytucjonalnych na drodze do szerokiej komercjalizacji. Mimo kryzysu finansowego najważniejsi konkurenci UE w tej dziedzinie (USA, Japonia, Korea Południowa i Chiny) w dalszym ciągu podejmują wszechstronne wysiłki, by usunąć te przeszkody przy pomocy programów badawczo-rozwojowych, środków politycznych i działań na rzecz komercjalizacji.

Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wnioski

Na mocy art. 187 TFUE (wcześniej art. 171 Traktatu WE) ustanowiono cztery inne wspólne przedsiębiorstwa: CLEAN SKY, IMI, ARTEMIS i ENIAC. Przepisy dotyczące każdego wspólnego przedsiębiorstwa zostały dostosowane do specyficznego charakteru danego obszaru działalności.

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Jedną z inicjatyw ogłoszonych w opublikowanym w styczniu 2007 r. przez Komisję Europejską komunikacie pt. „Europejska polityka energetyczna”² jest europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych (plan EPSTE)³, którego celem jest wskazanie kierunku innowacji technologicznych w zakresie energii na nadchodzące dziesięciolecia, rozwój wydajnych i niskoemisyjnych technologii, w tym technologii ogniwo paliwowych i technologii wodorowych, oraz doprowadzenie do lepszego zrównoważenia systemu energetycznego. W maju 2007 r. Parlament Europejski przyjął pisemne oświadczenie⁴, w którym wezwał instytucje UE do wspierania technologii ogniwo paliwowych i technologii wodorowych służących do zastosowań przenośnych, stacjonarnych i transportowych, poprzez partnerstwo z zaangażowanymi regionami i miastami, małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

Proponowane rozporządzenie Rady jest spójne z polityką UE w zakresie badań. Jest również zgodne z odnowioną strategią lizbońską⁵ i z ustalonymi w Barcelonie celami zakładającymi, że do 2010 r. wysokość nakładów na badania i rozwój osiągnie 3 % unijnego PKB. Siódmy program ramowy (7. PR) na lata 2007-2013 stanowi dla Europy istotny element realizacji tych celów. Jest on także wyrazem zgodności co do tego, że trzeba podwoić wysiłki na rzecz

² „Europejska polityka energetyczna”, COM(2007) 1 wersja ostateczna z 10 stycznia 2007 r.

³ „Działania na rzecz europejskiego strategicznego planu w dziedzinie technologii energetycznych”, COM(2006) 847 wersja ostateczna z 10 stycznia 2007 r.

⁴ Oświadczenie pisemne zgodnie z art. 116 Regulaminu w sprawie stworzenia gospodarki ekologicznego wodoru oraz zapoczątkowania trzeciej rewolucji przemysłowej w Europie poprzez partnerstwo z zaangażowanymi regionami i miastami, małymi i średniej wielkości przedsiębiorstwami oraz organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, Parlament Europejski 0016/2007, maj 2007 r.

⁵ COM(2005) 24

poprawy rentowności nakładów na badania, rozwój i demonstracje, aby zbudować konkurencyjną i dynamiczną gospodarkę opartą na wiedzy.

Niniejsza inicjatywa stanowi część szeroko zakrojonej, ambitnej strategii UE, mającej na celu zlikwidowanie luki innowacyjnej i obejmującej między innymi wniosek o utworzenie Europejskiego Instytutu Technologii.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

NIE DOTYCZY

Ocena skutków

NIE DOTYCZY

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych działań

Wniosek dotyczy rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie Rady ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogni w paliwowych i technologii wodorowych.

Podstawa prawna

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Pomocniczość i proporcjonalność

NIE DOTYCZY

Wybór instrumentów

Rozporządzenie Rady zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 521/2008.

4. WPLYW NA BUDŻET

Nie ma następstw finansowych w stosunku do budżetu przyjętego początkowo dla omawianego rozporządzenia Rady. Zaproponowane zmiany przyczynią się do poprawy możliwości wydatkowania przewidzianego budżetu.

Wkład UE, w łącznej wysokości 470 mln EUR, pochodzić będzie z następujących pozycji w budżecie programu szczegółowego „Współpraca” w ramach 7. PR: Energia; Nanonauki, nanotechnologie, materiały i nowe technologie produkcyjne; Transport (w tym aeronautyka); i Środowisko (w tym zmiany klimatu) w DG ds. Badań Naukowych, jak również Transport w DG ds. Transportu, a także Energia w DG ds. Energii.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

[...]

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY
zmieniające rozporządzenie (WE) nr 521/2008 ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo
na rzecz technologii ogni w paliwowych i technologii wodorowych
(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 187 i 188,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁶,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁷,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogni paliwowych i technologii wodorowych (FCH) zostało ustanowione dnia 30 maja 2008 r. przez członków założycieli: zrzeszenie branżowe i Komisję.
- (2) Dnia 14 lipca 2008 r. zrzeszenie podmiotów badawczych stało się członkiem wspólnego przedsiębiorstwa FCH. Zrzeszenie to wnosi wkład zarówno finansowy, jak i rzeczowy w realizację celów wspólnego przedsiębiorstwa FCH. Biorąc pod uwagę specyficzny skład wspólnego przedsiębiorstwa FCH oraz jego zasady i charakter, a także cele i zakres jego działalności, członkowie zrzeszenia podmiotów badawczych mogą korzystać z osiągniętych wyników, podobnie jak członkowie zrzeszenia branżowego. Uzasadnione jest zatem, by wkłady rzeczowe zarówno zrzeszenia branżowego, jak i zrzeszenia podmiotów badawczych były uwzględniane jako równoważne przy określaniu wysokości wkładów.
- (3) Zrzeszenie podmiotów badawczych stało się członkiem wspólnego przedsiębiorstwa; należy uznać, że wkłady rzeczowe organizacji badawczych (w tym uczelni wyższych i ośrodków badawczych) są równoważne wkładowi Wspólnoty w rozumieniu art. 12 ust. 3 statutu.
- (4) Wspólne przedsiębiorstwo FCH działa od ponad dwóch lat, w którym to okresie zakończono pełen cykl operacyjny, publikując zaproszenia do składania wniosków, dokonując ocen wniosków, negocjując finansowanie i zawierając umowy o udzieleniu dotacji. Z doświadczeń zebranych w tym okresie wynika, że maksymalne poziomy finansowania w projektach wspólnego przedsiębiorstwa FCH musiały być znacznie

⁶ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁷ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

obniżone w przypadku wszystkich uczestników. W wyniku tego poziom uczestnictwa w działaniach wspólnego przedsiębiorstwa FCH okazał się znacznie niższy niż początkowo oczekiwano.

- (5) Zgodnie z art. 26 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 521/2008 ustanawiającego wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniów paliwowych i technologii wodorowych⁸ Rada Zarządzająca zatwierdziła zmiany do tego rozporządzenia.
- (6) Uwzględnienie równoważności wkładów rzeczowych wszystkich podmiotów prawnych uczestniczących w działaniach przyczyniłoby się do uznania członkostwa zrzeszenia podmiotów badawczych oraz do zwiększenia poziomów finansowania, jednocześnie gwarantując przestrzeganie podstawowej zasady równoważności wkładów, a także potrzeby stosowania sprawiedliwych i wyważonych redukcji finansowania w odniesieniu do różnych rodzajów uczestników.
- (7) Koszty bieżące Biura Programowego wspólnego przedsiębiorstwa powinny być ponoszone przez jego trzech członków. Należy ustanowić wymóg, by wszyscy członkowie wspólnego przedsiębiorstwa mieli taki sam harmonogram płatności.
- (8) Komisji należy przyznać pewną elastyczność w zakresie środków podejmowanych w przypadku niedostatecznego stopnia równoważności wkładów.
- (9) Obecnie poziom finansowania jest ustalany po każdej ocenie otrzymanych wniosków. W celu umożliwienia beneficjentom oszacowania zakresu potencjalnego finansowania należy ustanowić możliwość określenia minimalnego poziomu finansowania w ramach danego zaproszenia do składania wniosków.
- (10) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 521/2008,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 521/2008 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niezależnie od przepisów art. 12 ust. 3 załącznika do rozporządzenia nr 521/2008 rozporządzenie zmieniające nie ma wpływu na prawa i obowiązki wynikające z umów o udzieleniu dotacji i innych umów zawartych przez wspólne przedsiębiorstwo przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. W szczególności nie ma ono wpływu na górne granice wkładu finansowego w nich określone.

⁸ Dz.U. L 153 z 12.6.2008, s. 1.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Jednakże pkt 3 lit. a) załącznika stosuje się od dnia 14 lipca 2008 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZALĄCZNIK

W rozporządzeniu (WE) nr 521/2008 wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wspólne przedsiębiorstwo FCH może posiadać własną jednostkę audytu wewnętrznego.”;

w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 521/2008 wprowadza się następujące zmiany:

2. w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustęp 2 tiret pierwsze i drugie otrzymują brzmienie:

„— wnosi swój wkład w zasoby wspólnego przedsiębiorstwa FCH zgodnie z art. 12 niniejszego statutu, z góry, w postaci wkładu pieniężnego na pokrycie 50 % kosztów bieżących wspólnego przedsiębiorstwa FCH, i przekazuje go do budżetu wspólnego przedsiębiorstwa FCH w uzgodnionych ratach,

— dopilnowuje, by wkład przemysłu wnoszony na realizację działań BRT + D finansowanych przez wspólne przedsiębiorstwo FCH, wraz z wkładami pozostałych beneficjentów, był co najmniej równy wkładowi Wspólnoty,”;

b) ustęp 3 akapit drugi tiret czwarte otrzymuje brzmienie:

„— dopilnowuje, by jego wkład w zasoby wspólnego przedsiębiorstwa FCH zgodnie z art. 12 niniejszego statutu był wnoszony z góry, w postaci wkładu pieniężnego na pokrycie 1/12 kosztów bieżących wspólnego przedsiębiorstwa FCH, i był przekazywany do budżetu wspólnego przedsiębiorstwa FCH w uzgodnionych ratach.”;

3. w art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Koszty operacyjne wspólnego przedsiębiorstwa FCH są pokrywane z wkładu finansowego Unii oraz z wkładów rzeczowych wnoszonych przez podmioty prawne uczestniczące w jego działaniach. Wkład uczestniczących podmiotów prawnych jest co najmniej równy wkładowi finansowemu Unii.

Wpływy traktuje się zgodnie z zasadami uczestnictwa określonymi w decyzji nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotyczącej siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007-2013)⁹. Przepis ten stosuje się od dnia, w którym zrzeszenie podmiotów badawczych stało się członkiem wspólnego przedsiębiorstwa FCH.”;

⁹ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

b) w ust. 7 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapity drugi i trzeci otrzymują brzmienie:

„W przypadku gdyby wkład rzeczowy ze strony uczestniczących podmiotów prawnych nie osiągnął wymaganego poziomu, Komisja może zmniejszyć swój wkład w następnym roku.

W przypadku stwierdzenia, że wielkość wkładu rzeczowego ze strony uczestniczących podmiotów prawnych nie osiągnęła wymaganego poziomu przez dwa kolejne lata, Komisja może zwrócić się do Rady z wnioskiem o rozwiązanie wspólnego przedsiębiorstwa FCH.”;

4. w art. 15 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Rada Zarządzająca może podjąć decyzję o określeniu minimalnego poziomu finansowania dla każdej kategorii uczestnika w odniesieniu do konkretnego zaproszenia do składania wniosków.”.

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

Niniejszy wniosek w sprawie zmiany nie ma wpływu na budżet UE.

(art. 28 rozporządzenia finansowego oraz art. 22 przepisów wykonawczych do tego rozporządzenia)